

Sector: Bestuur
Afdeling: BBV/PP
Portefeuille: W. Hoornstra
Agendapunt: 13
Onderwerp: Vaststelling GBA-verordening

VOORSTEL

Bijgaande Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens conform vaststellen.

TOELICHTING

Inleiding

In de raadsvergadering van 16 december 2002 is de huidige Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens vastgesteld.

In deze verordening is concreet bepaald welke binnengemeentelijke afnemers (afdelingen/ medewerkers) rechtstreekse toegang hebben tot de gemeentelijke basisadministratie (GBA). Omdat gebleken is dat niet alle medewerkers volgens deze verordening toegang hebben tot de gegevens uit het GBA die zij voor de uitoefening van hun functie nodig hebben, is het noodzakelijk de verordening aan te passen.

Daarnaast mogen geen persoonsgegevens meer verstrekt worden aan nutsbedrijven, omdat dit met het instellen van de vrije energiemarkt reguliere bedrijven geworden zijn. De huidige verordening staat verstrekking aan nutsbedrijven nog toe en dient derhalve hierop aangepast te worden.

In verband hiermee is het nodig om enkele artikelen aan deze verordening te wijzigen. Hierbij kan tevens de verordening aangepast worden aan de Aanpassingswet in verband met de inwerkingtreding Wet dualisering gemeentebestuur op grond waarvan de bevoegdheid tot het verlenen van rechtstreekse toegang tot de GBA is overgegaan naar het college. Om de verordening overzichtelijk en leesbaar te houden is het echter wenselijker om een nieuwe verordening vast te stellen.

Argumenten

De vast te stellen verordening komt inhoudelijk grotendeels overeen met de huidige verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Het verschil met de huidige verordening is dat in het voorgestelde artikel 4 niet meer per afdeling en per taak genoemd wordt welke gegevens de gemeentelijke afdelingen mogen opvragen uit de GBA, maar dat het college aangeeft wie rechtstreekse toegang heeft tot de GBA. De bevoegdheid tot het toekennen van rechtstreekse toegang tot de GBA voor binnengemeentelijke afnemers is door de Aanpassingswet in verband met de inwerkingtreding Wet dualisering gemeentebestuur overgegaan op het college.

In artikel 4 van de huidige verordening is concreet vastgelegd welke gemeentelijke afdelingen en medewerkers rechtstreekse toegang tot de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) hebben en welke gegevens zij kunnen opvragen.

In de praktijk is gebleken dat deze gedetailleerde beschrijving problemen geeft. Veel medewerkers blijken voor de uitvoering van hun taken meer en/of informatie nodig te hebben dan zij op grond van de verordening mogen opvragen. Op grond van de huidige verordening hebben de medewerkers niet de toegang tot de gegevens die zij voor uitoefening van hun taken nodig hebben. Daarom moet de verordening worden aangepast. Tevens is in de Aanpassingswet in verband met de inwerkingtreding Wet dualisering gemeentebestuur aangegeven dat deze bevoegdheid nu is overgegaan naar het college, zodat de redactie van het voorgestelde artikel 4 op deze wetswijziging aangepast is.

In artikel 6 van de huidige verordening is expliciet aangegeven dat het is toegestaan gegevens te verstrekken aan nutsbedrijven.

Door het instellen van de vrije energiemarkt zijn nutsbedrijven rechtspersonen met een winsttoegmerk geworden. Het is volgens artikel 100 van de Wet op de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens niet toegestaan persoonsgegevens te verstrekken aan commerciële instellingen. Daarom is de vermelding “nutsbedrijven” verwijderd uit artikel 6 van het voorstel Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Advies commissie(s)

Het voorstel is aangepast dan wel toegelicht vanwege de opmerkingen uit de commissie ABZM van 2 juni 2004.

In het voorstel is tekstueel de term “uw college” gewijzigd in “het college”.

Bij de datum inwerkingtreding met terugwerkende kracht op 1 september 2001 is aansluiting gezocht bij de VNG-model van de GBA-verordening. Dit omdat op 1 september 2001 de wetswijziging van de Wet GBA in werking is getreden, waarbij de Wet GBA inhoudelijk is aangepast op de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De VNG adviseert vanwege deze wetswijziging de GBA-verordening met terugwerkende kracht op 1 september 2001 in werking te laten treden (juridische afstemming van de verordening en de onderliggende regelgeving).

Communicatie

Inhoudelijk worden ten opzichten van de huidige verordening twee artikelen gewijzigd, welke qua strekking grotendeels overeenkomen met het huidige artikelen.

Volgens artikel 2, lid 3 van de Inspraakverordening wordt voor ondergeschikte herzieningen van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen geen inspraakprocedure gevolgd.

Heerde, 18 mei 2004.

Het college van H E E R D E

W. Hoornstra , burgemeester

Mr. A.M. van der Giessen , secretaris

BESLUIT:

Bijlagen:

Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

GEMEENTE HEERDE

VERORDENING GEMEENTELIJKE BASISADMINISTRATIE PERSOONSGEGEVENS

De Raad van de gemeente Heerde;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 18 mei 2004;

gelet op de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens en op de Wet bescherming persoonsgegevens;

besluit vast te stellen:

Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. de Wet GBA: de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens;
- b. verordening GBA: de Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens;
- c. GBA: de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens;
- d. verantwoordelijke: het college van burgemeester en wethouders;
- e. beheerder: degene die op grond van de beheerregeling GBA is aangewezen als beheerder;
- f. ingeschrevene: degene ten aanzien van wie een persoonslijst als bedoeld in artikel 1 van de Wet GBA in de GBA van de gemeente is opgenomen;
- g. afnemer: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht;
- h. derde: elke andere persoon, instelling of rechtspersoon dan een afnemer en de ingeschrevene.
- i. binnengemeentelijke afnemer: elke afnemer die een orgaan is van de gemeente;
- j. aangehaakte gegevens: in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens opgenomen gegevens anders dan ter uitvoering van de wet;
- k. houder: degene die zeggenschap heeft over de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens;
- l. geregistreerde: degene die geen ingeschrevene is en over wie gegevens zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.

Artikel 2. Beheer van de GBA

Beheerder van de GBA is de functionaris eerste beleidsmedewerker burgerzaken.

Artikel 3. Verbanden met andere gemeentelijke registraties

Op grond van artikel 96 van de Wet GBA, met het oog op het met elkaar in verband brengen van verwerkingen van persoonsgegevens, worden systematisch gegevens verstrekt aan de volgende binnengemeentelijke afnemers:

<u>Afdeling/Werkeenheid</u>	<u>Doel:</u>	<u>Beheerder:</u>
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	burgerlijke stand	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	naturalisatie/nationaliteit	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	Pas 65+	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	reisdocumenten	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	rijbewijzen	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	verklaring omtrent gedrag	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	kiesregister: ingeschrevenen en uitgesloten	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	uitvoering verordening begraafplaatsen	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	statistieken	medewerker burgerzaken
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	uitvoering decoratiestelsel Koninklijke onderscheidingen	bestuurs-juridisch medewerker
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	uitvoering Drank- en Horecawet	bestuurs-juridisch medewerker
Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting	Huwelijksjubilea	bestuurs-juridisch medewerker
Financiën	uitvoering gemeentelijke belastingen	medewerker beleid en belastingen
Financiën	debiteuren en crediteuren administratie	applicatiebeheerder FBS

Milieu	beheer afvalinzameling/ registratie afvalcontainers	administratief-juridisch medewerker milieu
Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Bouwzaken	uitvoering Huursubsidiewet	medewerker Bouw- en Woningtoezicht
Sector Grondgebied Afdeling Administratie	gemeentelijk kadaster	hoofd Administratie Sector Grondgebied
Sociale Zaken	uitkeringenadministratie: aanvragen en besluiten	u.a.-medewerker
Sociale Zaken	debiteurenadministratie: terugvordering en verhaal	u.a.-medewerker
Welzijn, Onderwijs en Cultuur	leerplichtadministratie	medewerker Onderwijs en Cultuur
Welzijn, Onderwijs en Cultuur	leerlingenvervoer	medewerker Welzijn, Onderwijs en Cultuur
Welzijn, Onderwijs en Cultuur	uitvoering Wet voorzieningen gehandicapten	administratief-financieel medewerker Wvg
Welzijn, Onderwijs en Cultuur	verstrekking invaliden- parkeerkaarten	administratief-financieel medewerker Wvg

Artikel 4. Rechtstreeks toegang tot de GBA

Rechtstreekse toegang tot de GBA hebben:

- a. de beheerder;
- b. de ambtenaren die werkzaam zijn op de werkeenheden Burgerzaken van de afdeling Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting;
- c. de ambtenaren die werkzaam zijn op de werkeenheden Automatisering van de afdeling Personeel, Organisatie en Automatisering ten behoeve van het systeembeheer;
- d. overige door het college te bepalen binnengemeentelijke afnemers met inachtneming van artikel 88 en 89 Wet GBA.

Artikel 5. Verstrekking aan binnengemeentelijke afnemers die geen rechtstreekse toegang hebben en de gegevens die worden verstrekt

Met inachtneming van artikel 88 en 89 Wet GBA worden systematisch gegevens verstrekt aan de volgende binnengemeentelijke afnemers:

- a. Bestuurszaken, Burgerzaken en Voorlichting en Interne Zaken ten behoeve van het overbrengen van het overbrengen van gelukwensen bij huwelijksjubilea en jarigen van 90 jaar en ouder voor uitsluitend gegevens omtrent de naam, adres, geboortegegevens en huwelijksgegevens;
- b. Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Bouwzaken ten behoeve van ruimtelijke planning voor uitsluitend gedepersonifieerde demografische gegevens;
- c. Welzijn, Onderwijs en Cultuur ten behoeve van bevolkingsonderzoek voor uitsluitend gedepersonifieerde demografische gegevens.

Artikel 6. Overige verstrekkingen en de gegevens die kunnen worden verstrekt

Met inachtneming van artikel 100, tweede lid van de Wet kunnen in andere gevallen dan bedoeld in de artikelen 98 en 99 van de Wet GBA, op schriftelijk verzoek gegevens worden verstrekt aan:

- door de gemeente gesubsidieerde lokale instellingen, verenigingen en stichtingen;
- regionale organisaties op levensbeschouwelijke grondslag die niet participeren in de Stichting Interkerkelijke Leden Administratie;
- organisaties/ instellingen gericht op maatschappelijke en/ of medisch-sociale dienstverlening of werkzaam ten behoeve van een wetenschappelijk doel; voor zover de persoonlijke levenssfeer daardoor niet onevenredig wordt geschaad.

Artikel 7. Beveiliging

De beheerder treft ten behoeve van de technische en organisatorische beveiliging de maatregelen als vermeld in de Beheersregeling voor de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Artikel 8. Slotbepalingen

1. De Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van 16 december 2002 wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op september 2001.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.
4. De verordening ligt ter inzage bij de verantwoordelijke voor de GBA.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 juni 2004.

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting op de Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

Door deze verordening te bewerken conform het gemeentelijk privacybeleid inzake de GBA voldoet de gemeente aan de vereisten, zoals gesteld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens bij het opstellen van deze verordening is uitgegaan van de aanpassingswet WBP (Stb. 2001, 180) en de Wet bescherming persoonsgegevens (Stb. 2000, 302)). De gemeenteraad zal de verordening na bewerking dienen vast te stellen en in werking te laten treden. Inwerkingtreding met terugwerkende kracht tot en met 1 september 2001 is mogelijk.

Hieronder volgt nog een artikelsgewijze toelichting, die ingaat op de wijze waarop de gemeente invulling kan geven aan het model.

De verordening bestaat uit een aantal onderdelen. Allereerst zijn er algemene bepalingen (artikel 1 tot en met 3), die gelden voor de GBA. Vervolgens worden de vereisten van de aanpassingswet Wbp uitgewerkt voor de Wet GBA (artikel 4 tot en met 6). Daarin worden alleen zaken geregeld waartoe de Wet GBA verplicht.

Persoonsgegevens die aangehaakt zijn aan de GBA vallen sinds 1 september 2001 onder het regime van de Wbp.

Ten slotte zijn er overige bepalingen (de artikelen 7 en 8).

Artikel 1

In dit artikel worden de begripsbepalingen uitgewerkt. De verordening gaat alleen over de GBA. Termen als bevolkingsadministratie spelen dan ook geen rol meer.

Artikel 2. Beheer

De functionaris eerste beleidsmedewerker Burgerzaken is belast met de dagelijkse zorg over de GBA. Zo'n regeling moet er zijn op grond van artikel 14 van de Wet GBA.

Artikel 3. Verbanden met andere registraties

Op grond van dit artikel vindt verstrekking van persoonsgegevens uit de GBA aan andere binnengemeentelijke afdelingen plaats. Het aanleggen van verbanden hangt samen met het gemeentelijk informatiebeleid. De Wet GBA verplicht tot het benoemen van de verbanden die in de gemeente zijn aangelegd tussen de verschillende administraties. Een voorbeeld van een dergelijk verband is die van de koppeling met een eventuele basisregistratie waarover de gemeente wellicht beschikt. Aangegeven moet worden welke registraties het betreft, waarvoor de gegevens worden gekoppeld, om welke afdeling het gaat en door wie de gegevens worden beheerd.

In artikel 4 tot en met 6 wordt de rechtstreekse toegang tot de GBA inzichtelijk gemaakt, aan wie gegevens binnengemeentelijk worden verstrekt, onder welke voorwaarden gegevens worden verstrekt aan vrije derden en wie die vrije derden zijn.

Artikel 4. Rechtstreekse toegang tot de GBA

Rechtstreekse toegang wil zeggen: het via een 'on line verbinding' kunnen raadplegen of muteren van gegevens, zonder tussenkomst van anderen. Onderdeel a en b regelen de toegang van de beheerder en de ambtenaren Burgerzaken tot de GBA. Onderdeel c geeft de systeembeheerders toegang tot de GBA, maar uitsluitend voor het systeembeheer. Onderdeel d regelt de toegang, het doel van de toegang en welke gegevens beschikbaar zijn voor binnengemeentelijke afnemers.

Nog steeds geldt dat buitengemeentelijke afnemers en derden geen rechtstreekse toegang mogen hebben tot de GBA. Ze komen dan ook niet voor in deze verordening. Bijzondere aandacht is nodig voor een autorisatiestructuur voor het binnengemeentelijk gebruik van de GBA. Ook voor binnengemeentelijke afnemers gelden de eisen van de Wet GBA[1].

De GBA-applicatie moet voorzieningen bevatten om gegevens en functies af te schermen. In verband met de problematiek van geheime afnemersindicaties is inmiddels een regeling getroffen voor toegang van medewerkers van de afdeling Burgerzaken tot het toepassingssysteem[2].

Artikel 5. Verstrekking van gegevens aan binnengemeentelijke afnemers

Aan binnengemeentelijke afnemers wordt 'systematisch' gegevens verstrekt zonder hun rechtstreekse toegang tot de GBA te geven. Het gaat dan om periodieke selecties. Deze verstrekkingen moeten eveneens inzichtelijk worden gemaakt in de verordening. Ook hiervoor gelden de vereisten van de Wet GBA[3]. Voor verstrekkingen op papier is reeds een voorziening getroffen in de Wet GBA[4].

Artikel 6. Overige verstrekkingen

In dit artikel kunnen de verstrekkingen die de raad wil toestaan op grond van artikel 100 Wet GBA, worden geregeld. Dat zijn de verstrekkingen aan 'vrije derden'. Hier mogen alleen derden worden opgenomen en gegevens aan hen worden verstrekt als wordt voldaan aan de eisen die artikel 100 Wet GBA stelt. Deze voorwaarden zijn:

- Er mogen geen gegevens worden verstrekt aan rechtspersonen met winstoogmerk, met andere woorden: commerciële instellingen.
- In de gemeentelijke verordening moet per (categorie) vrije derde(n) het doel van de verstrekking worden aangeven.
- Verstrekkingen kunnen alleen plaatsvinden voorzover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de betrokkene dan wel van de rechten of vrijheden van anderen.
- Nagegaan moet worden of de verstrekking gerechtvaardigd is door een dringende maatschappelijke behoefte en in verhouding staat tot het doel waarvoor de gegevens worden gevraagd. Dit doel moet niet op een minder ingrijpende wijze te bereiken zijn.
- Elke verstrekking moet worden getoetst op proportionaliteit en subsidiariteit.
- Bij verstrekkingen aan organisaties buiten de Europese Unie moet men nagaan of het beschermingsniveau voor verwerking passend is. Of landen een passend beschermingsniveau bieden, kan worden nagevraagd bij het Cbp.
- Wanneer gegevens worden verstrekt aan particulieren, ten behoeve van een persoonlijk niet-commercieel belang, is eerst de uitdrukkelijke toestemming van de ingeschrevene vereist.

Mogelijke categorieën voor verstrekkingen zijn:

- door de gemeente gesubsidieerde instellingen, zoals verenigingen;
- vakbonden;
- ouderenbonden;
- stichtingen met een maatschappelijk doel.

Alleen de volgende gegevens mogen worden verstrekt: 'algemene en verwijzgegevens over de naam, de geslachtsnaam van de echtgenoot dan wel geregistreerde partner, de eerdere echtgenoot of eerdere geregistreerde partner, het gebruik door de ingeschrevene van de geslachtsnaam van de echtgenoot dan wel geregistreerde partner, de eerdere echtgenoot of eerdere geregistreerde partner, het adres, de gemeente van inschrijving, de geboortedatum en de datum van overlijden'[5].

Artikel 7 en 8 bevatten bepalingen over beveiliging, intrekking van de oude verordening (reglement), datum van inwerkingtreding, citeertitel en de terinzagelegging.

Artikel 7. Beveiliging

Veel gemeenten hebben een beveiligingsplan geschreven. Voor de GBA moet dit beveiligingsplan in ieder geval voldoen aan de eisen die Het Logisch Ontwerp stelt[6].

Artikel 31 Besluit GBA stelt dat er voldoende voorzieningen van technische en organisatorische aard getroffen moeten zijn ter beveiliging van de in de GBA vermelde gegevens tegen verlies of aantasting van deze gegevens en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking van deze gegevens.

Het daarin gestelde kan worden opgesplitst naar de volgende aandachtsgebieden:

- Het systeem dan wel de methode voor het ontwikkelen, uitvoeren, meten dan wel controleren en bijsturen van beveiligingsmaatregelen;
- de maatregelen van technische aard om verlies, aantasting en onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking van deze gegevens te voorkomen;
- de maatregelen van organisatorische aard om verlies, aantasting en onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking van deze gegevens te voorkomen.

Als laatste geldt in het kader van beveiliging nog wat in paragraaf 7.3.5 staat:

- het transport van alternatieve media met GBA-berichten moet voldoen aan de geldende eisen.

Artikel 8. Slotbepaling

De oude verordening dient te worden ingetrokken.

Het verdient aanbeveling de inwerkingtreding met terugwerkende kracht te doen geschieden, tot en met 1 september 2001, zijnde het moment waarop de wijziging van de Wet GBA van kracht is geworden.

Ten slotte is in dit artikel de citeertitel opgenomen en de terinzagelegging geregeld.

---

[1]) Artikel 88 en 89 Wet GBA.

[2]) Artikel 68i Besluit GBA.

[3]) Artikel 88 en 89 Wet GBA.

[4]) Artikel 88, eerste lid, Wet GBA.

[5]) Artikel 100, tweede lid, Wet GBA.

[6]) Zie hiervoor de paragraaf 7.3.3 en 7.3.5 van het LO GBA.